

พระราชบัญญัติ

สำหรับทำบัญชีคนในพระราชอาณาจักร

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำริเห็นเกล้าฯ ว่า ทรงพระราชดำริเห็นว่า เวลานี้สมควรที่จะให้จัดจัดทำบัญชีคนในพระราชอาณาเขต ให้ทราบความแน่นอนว่ามีคนอยู่แห่งใดเท่าใด เพื่อประโยชน์ที่จะบำรุงความสุข และรักษาการแผ่นดินให้เหมือนกับที่เป็นอยู่ในประเทศที่ปอง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้สืบไป

ตราพระบรมราชโองการ มีลักษณะแตกต่างจากปัจจุบันตรงที่ฉัตร ๙ ชั้น มีรัศมีเป็นเส้นแฉกพุ่งลงมา และมีขนาดสูงใหญ่กว่าพระมหามงกุฎมาก ข้อความที่จารึกเป็นอักษรขอมภาษาไทย อ่านว่า "พระบรมราชโองการ"

เล่ม ๒๖ หน้า ๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๑๒๘

มาตรา ๑ ให้เจ้ากระทรวงที่รักษาพระราชบัญญัตินี้ ทำบาญชีคน

ในพระราชอาณาเขตร์ คือ

ข้อ ๑ ทำบาญชีสำมะโนครัว

ข้อ ๒ ทำบาญชีคนเกิดแต่คนตาย

ข้อ ๓ ทำบาญชีคนเข้าคนออก

ตามแต่จะจัดการได้เป็นลำดับไป

มาตรา ๒ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย แด่กระทรวงนครบาล
เป็น ผู้รักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้เสนาบดีทั้ง ๒ กระทรวงนั้น มีอำนาจทำกฎข้อบังคับ
สำหรับ การ ทำบาญชีที่ ก่อตั้งนี้ เมื่อ กฎนั้นได้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาแล้ว ก็ให้ ใช้ ได้เหมือนเป็นส่วน ของ พระราชบัญญัตินี้

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๘
เป็นวันที่ ๑๔๘๕๘ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

โปรดสังเกตมาตรา ๓ ที่ระบุว่า กฎนี้จะมีผลบังคับก็ต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว